

RODZICU!

Aby rozwój mowy u Twojego dziecka przebiegał prawidłowo:

- Mów wolno, wyraźnie, z zachowaniem odpowiedniej intonacji i modulacji głosu, właściwej mimiki i gestykulacji.
- Nie używaj tzw. „języka dziecięcego”.
- Dziecko musi poznać mechanizm mowy poruszając językiem, wargami... Bardzo ważne więc, by przyswoiło sobie takie umiejętności jako ssanie, lizanie, żucie i gryzienie oraz dmuchanie.
- Jak najczęściej śpiewaj dziecku, wprowadzaj zabawy z elementami śpiewu, gestu, ruchu i tańca.
- Baw się z dzieckiem w „szeptanki”, by zwiększyć zakres ekspresji mowy.
- Dbaj o stan zdrowia dziecka, szczególnie o górne drogi oddechowe i uszy, ponieważ często przyczynami wad wymowy są: niedosłuch, nieprawidłowa budowa narządów mowy (m.in. wady zgryzu, uzębienia, rozszczepy warg, podniebienia, skrócone wędzidełko języka), trudności w oddychaniu przez nos, przerost trzeciego migdałka.
- Ucz wierszyków, rymowanek, wyliczanek i wspólnie z dzieckiem je recytuj.
- Opowiadaj i czytaj bajki (odpowiednie do wieku dziecka).
- Wprowadzając nowe słowa, wyjaśnij ich znaczenie.
- Świadomie zdecyduj, ile czasu i jakie programy w telewizji i z kaset video może oglądać dziecko. Staraj się oglądać je razem z dzieckiem, gdyż im mniejsze, tym mniej rozumie z tego co ogląda i wymaga tłumaczenia treści na bieżąco. Ze starszym należy podyskutować po emisji programu.
- Przedwcześnie nie ucz dziecka języka obcego.
- Zachęcaj do zabaw ruchowych, manipulacyjnych, konstrukcyjnych, malowania, rysowania, lepienia itp.
- Gdy dziecko mówi do Ciebie, odwróć się w jego stronę i słuchaj uważnie. Podtrzymuj jego opowiadanie przez stosowne pytania i odpowiedzi.
- Zawsze odpowiadaj na pytania.
- Angażuj dziecko w rozwiązywanie prostych problemów, zadając pytania, proponując różne rozwiązania, proś o wyrażanie swojej opinii.
- Ułatwiaj dziecku jak najczęstsze kontakty z innymi dziećmi, by zwiększyć jego umiejętności językowe i społeczne.
- Nie zmuszaj dziecka leworęcznego do posługiwania się ręką prawą w okresie kształtowania mowy, ponieważ zaburza to funkcjonowanie mechanizmu mowy i może prowadzić do jąkania.
- Nie poprawiaj błędów dziecka wprost. Powtórz to co powiedziało, ale prawidłowo.
- Nie wymagaj zbyt wczesnego wymawiania poszczególnych głosek, ponieważ dziecko zmuszane do artykulacji zbyt trudnych dla niego głosek, często zaczyna je zniekształcać i wymawiać nieprawidłowo.
- Nie zawstydzaj i nie karz dziecka za nieprawidłową wymowę.
- Obserwuj, czy rozwój mowy dziecka przebiega prawidłowo. Jeśli odczuwasz niepokój, zasięgnij porady w poradni psychologiczno-pedagogicznej lub logopedycznej